Spel met perspectief en dimensies

ORIENTATION

KUNO GROMMERS

Waar Galerie Bart, Elandsgracht 16

Te zien t/m 18-8

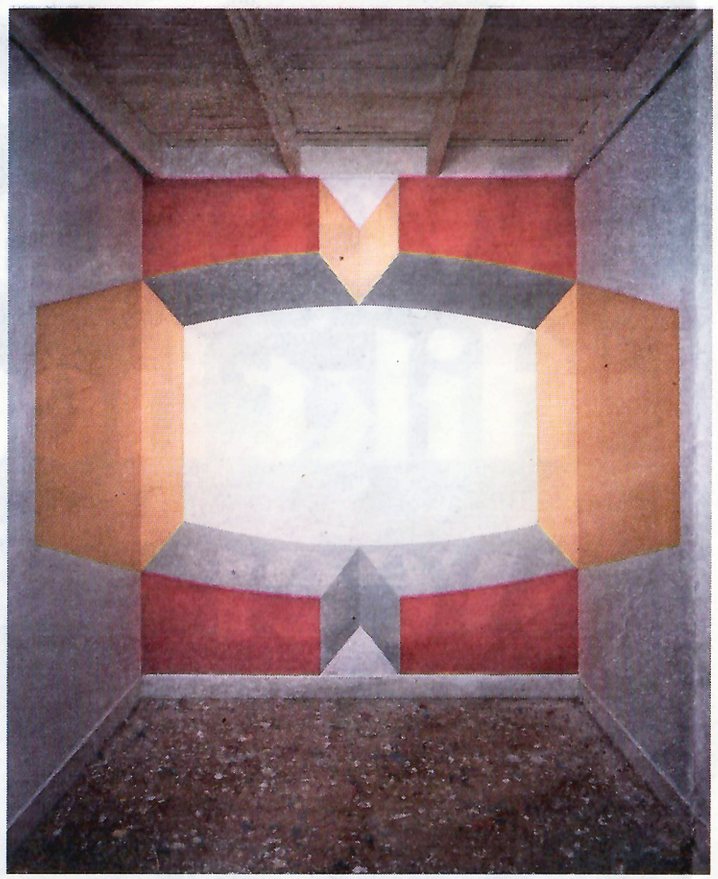
[illegible] foto's van Kuno Grommers (1946) zien we telkens dezelfde ruimte, met een balkenplafond en een vloer die bedekt is met verfspetters. Vreemd maar consistent detail: in de rechter balk, vlak bij de achtermuur, zit een schroefoog. Toch is het in eerste instantie niet duidelijk dat dit steeds dezelfde ruimte is, want de voorstelling op de foto's is elke keer totaal verschillend.

In zijn studio in Haarlem maakt Grommers keer op keer een illusie. Hij schildert een voorstelling op de achterwand en zijwanden die vanuit één punt een abstracte voorstelling oplevert. Vaak maakt Grommers ook een constructie, een combinatie van rechte of gebogen mdf-platen en geometrische vormen op de muren. Als de constructie klaar is, neemt Grommers een foto, waarna de hele constructie wordt gesloopt en plaatsmaakt voor een nieuw bouwsel.

De uiteindelijke foto's spelen een spel met de waarneming. We kijken naar iets ruimtelijks, maar toch ontstaat een tweedimensionaal beeld. Vaak ontkent Grommers de driedimensionaliteit van het tafereel door een geometrische vorm zo te schilderen dat een tweedimensionale illusie ontstaat. Meestal proberen kunstenaars het omgekeerde. Dan trachten ze een driedimensionale wereld op te roepen op een plat vlak.

De vergelijking dringt zich op met Jan Dibbets, die omstreeks 1967 begon met een fotografische serie, de 'perspectiefcorrecties'. Dibbets tekende een trapezium op een muur en nam daar een foto van. Het trapezium was zo geconstrueerd dat het vanuit het standpunt van de camera leek op een perfect vierkant op een schuine muur. De toeschouwer ervaart twee werkelijkheden, de fotografische werkelijkheid van de driedimensionale wereld en de geometrische van het platte vlak.

Grommers doet iets vergelijkbaars, maar de koele observaties van Dibbets hebben bij hem plaatsgemaakt voor lyrische, barokke taferelen. Hij beperkt zich niet tot vierkanten, maar laat de illusies door de ruimte dwarrelen, op meerdere muren. En soms is ook dat niet genoeg.

Alle illusies van Grommers zijn handwerk, er komt geen Photoshop aan te pas. FOTO'S KUNO GROMMERS

De illusies dwarrelen lyrisch en barok door de ruimte

Enkele beelden zijn samengesteld uit twee foto's naast elkaar, waarbij de ruimte gespiegeld is weergegeven en de voorstelling in het midden doorloopt van de ene foto naar de andere.

Op de muur van de galerie heeft Grommers een muurschildering gemaakt die vergelijkbaar is met wat hij in zijn studio maakt. Een gele rechthoek in een hoek van de achterruimte lijkt schots en scheef geschilderd. Een sticker op de grond wijst de bezoeker de weg. Als je daar gaat staan is de rechthoek perfect.

Alle illusies zijn handwerk, er komt geen Photoshop aan te pas. Vandaar ook dat Grommers de spetters op de houten vloer laat zitten, als stille getuigen van de meer dan 110 installaties die hij in de afgelopen vijftien jaar heeft gebouwd.

Kees Keijer